

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

«Επιθεώρηση αρχών της εξωτερικής υπηρεσίας, εκπαίδευση και αξιολόγηση των υπαλλήλων του Υπουργείου Εξωτερικών και άλλες διατάξεις»

1. Με το παρόν Νοχ. τροποποιείται ο Οργανισμός του Υπουργείου Εξωτερικών, όπως αυτός είχε κυρωθεί ως Κώδικας με τον ν. 2594/1998 (ΦΕΚ Α, 62) και είχε τροποποιηθεί με τον ν. 2949/2001 «προξενική διατίμηση και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α, 243). Το παρόν σ.ν. αποτελείται από τέσσερα κεφάλαια. Το πρώτο κεφάλαιο έχει τον τίτλο «Επιθεώρηση αρχών της εξωτερικής υπηρεσίας, αξιολόγηση υπαλλήλων και συνάρτηση της αξιολόγησης των υπαλλήλων με τη συνεχιζόμενη εκπαίδευσή τους» (άρθρα 1-3 σ.ν.). Το δεύτερο κεφάλαιο έχει τον τίτλο «Υπηρεσιακά και υπαλληλικά θέματα του Υπουργείου Εξωτερικών» (άρθρα 4-14) και το τρίτο κεφάλαιο έχει τον τίτλο «Διάλυση και εκκαθάριση Εθνικού Ιδρύματος Υποδοχής και Αποκατάστασης Αποδήμων και Παλιννοστούντων Ομογενών Ελλήνων» (άρθρα 15-19). Το τέταρτο κεφάλαιο περιλαμβάνει τις τελικές διατάξεις (άρθρα 20-21).

2. Με το άρθρο 1 τροποποιείται το σύστημα της επιθεώρησης της λειτουργίας των ελληνικών αρχών στο εξωτερικό, λόγω των δυσλειτουργιών που παρατηρήθηκαν κατά την εφαρμογή του συστήματος που είχε εισαχθεί με τον ν. 2594/1994. Τα σχετικά προβλήματα περιγράφονται στην εισηγητική έκθεση.

3. Το άρθρο 3 του παρ. 1 Νοχ. διευρύνει τις αρμοδιότητες της Διπλωματικής Ακαδημίας του Υπουργείου Εξωτερικών. Σύμφωνα με το ισχύον άρθρο 14 παρ.1 ν. 2594/1998, «στο Υπουργείο Εξωτερικών συνιστάται Διπλωματική Ακαδημία (Δ.Α.), ως αυτοτελής οργανική μονάδα, υπαγόμενη απευθείας

2

στον Υπουργό Εξωτερικών». Σύμφωνα με τον ανωτέρω νόμο, η Δ.Α. έχει τέσσερεις βασικούς σκοπούς:

α) την αρχική εκπαίδευση των υποψηφίων ακολούθων πρεσβείας, την ενημέρωσή τους στα θέματα της διπλωματικής υπηρεσίας και συμπλήρωση των γνώσεών τους, «ώστε να καταστούν ικανοί να αντιμετωπίζουν τα εθνικά προβλήματα και να εκπροσωπούν την Χώρα αποτελεσματικά στο εξωτερικό»,

β) την επιμόρφωση των υπαλλήλων του διπλωματικού κλάδου και των λοιπών κλάδων του Υπουργείου Εξωτερικών,

γ) την οργάνωση και διενέργεια της προβλεπόμενης δοκιμασίας για την προαγωγή υπαλλήλων του διπλωματικού κλάδου και

δ) τη διοργάνωση εκπαιδευτικών σεμιναρίων σε έλληνες και αλλοδαπούς για θέματα ελληνικής εξωτερικής πολιτικής (άρθρο 14, παρ. 2 ν. 2594/1998).

Με το παρόν Νοχ. προστίθενται δύο νέες αρμοδιότητες:

ε) Η κατάρτιση σχεδίων συμφωνιών για την οργάνωση μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών ή ειδικών κύκλων σπουδών καθώς και η εκτέλεση ερευνητικών προγραμμάτων μεταξύ του Υπουργείου Εξωτερικών και ΑΕΙ και ΤΕΙ της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων ισότιμων της αλλοδαπής, καθώς και με αναγνωρισμένους ερευνητικούς φορείς, στο πλαίσιο της κείμενης νομοθεσίας.

στ) Η οργάνωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων σε θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Εξωτερικών για υπαλλήλους άλλων Υπουργείων και κρατικών υπηρεσιών, αυτοτελώς ή σε συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης.

Ερωτήματα μπορεί να προκύψουν ως προς την αρμοδιότητα της Διπλωματικής Ακαδημίας για την κατάρτιση σχεδίων συμφωνιών ως προς την οργάνωση μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών ή την εκτέλεση ερευνητικών προγραμμάτων μεταξύ Υπουργείου Εξωτερικών και ΑΕΙ/ΤΕΙ. Και αυτό, διότι η Διπλωματική Ακαδημία παρέχει επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση με σκοπό, όπως συνάγεται από το ανωτέρω άρθρο 14 ν. 2594/1998, να είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν οι εκπαιδευόμενοι τα εθνικά προβλήματα και να εκπροσωπούν την χώρα διεθνώς κατά τρόπο αποτελεσματικό. Από την άλλη πλευρά, το άρθρο 16, παρ. 1, εδ. 1 του Συντάγματος, ορίζει ότι «η τέχνη και η επιστήμη, η έρευνα και η διδασκαλία είναι ελεύθερες, η ανάπτυξη και η προαγωγή τους αποτελεί υποχρέωση του Κράτους». Οι συγκεκριμένοι στόχοι της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής είναι δυνατόν να βρεθούν επομένως σε σχέση έντασης με το θεμελιώδες δικαίωμα της ακαδημαϊκής ελευθερίας, όπως αυτό ορίζεται στο Σύνταγμα.

4. Με το άρθρο 4 παρ. 3 σ.ν. προστίθεται παράγραφος 9 στο άρθρο 81 του Οργανισμού του Υπουργείου Εξωτερικών (μεταθέσεις διπλωματικών υπαλλήλων). Η νέα παράγραφος αφορά την άμεση ανάκληση των διπλωματικών υπαλλήλων σε δύο περιπτώσεις: α) εάν το κράτος διαπίστευσης αρνείται να δεχθεί τη διαπίστευση ή την αποσύρει ή την ανακαλέσει και β) εάν ο διπλωματικός υπάλληλος υποπέσει σε σοβαρό πειθαρχικό παράπτωμα που εκθέτει την Χώρα ή την αρχή στην οποία υπηρετεί. Κατά το εδάφιο (γ) της νέας παραγράφου, «στον μετακινούμενο κατά τα ανωτέρω χορηγούνται οι δαπάνες μεταφοράς της οικοσκευής», χωρίς να γίνεται διάκριση μεταξύ των δύο ανωτέρω περιπτώσεων ανάκλησης. Δεδομένου του κόστους που προκαλείται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου, θα ήταν εύλογο να λαμβάνεται υπ' όψη η υπαιτιότητα του ανακαλούμενου υπαλλήλου για τη χορήγηση των δαπανών μεταφοράς της οικοσκευής και, άρα, να γίνει η αντίστοιχη διάκριση μεταξύ των περιπτώσεων (α) και (β).

5. Με το άρθρο 7 σ.ν. ρυθμίζονται θέματα Οργανισμού Υπουργείου Εξωτερικών σχετικά με το Επιστημονικό Συμβούλιο του Υπουργείου. Κατά την ανωτέρω, «το Επιστημονικό Συμβούλιο αποτελείται από καθηγητές του διεθνούς δικαίου, ή του ευρωπαϊκού δικαίου, ή του δημοσίου δικαίου, Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής και τον ειδικό νομικό σύμβουλο». Εν προκειμένω ο νομοθέτης πρέπει να διευκρινίσει ρητώς, εάν η ελληνική ιθαγένεια αποτελεί προϋπόθεση για τη συμμετοχή στο ανωτέρω όργανο.

Αθήνα, 21 Οκτωβρίου 2002

Ο εισηγητής επιστημονικός συνεργάτης
Αχιλλέας Σκόρδας
Επίκ. Καθηγητής Νομικής Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο προϊστάμενος του Τμήματος
Στέλιος Ν. Κουσουλής
Επίκ. Καθηγητής Νομικής Παν/μίου Αθηνών

Ο προϊστάμενος της Διεύθυνσης
Αντώνης Μ. Παντελής
Καθηγητής Νομικής Παν/μίου Αθηνών

Για το Επιστημονικό Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
Καθηγητής Κώστας Μαυριάς